

Sobre la publicació de 'David Golder'

El debut de Némirovsky

L'editor francès Bernard Grasset va publicar el 1929 'David Golder', la primera novel·la de Némirovsky quan l'autora jueva d'origen rus tenia 26 anys • Altres obres de la narradora són 'Suite francesa' i 'El ball' • Aida Segura

L'editor Bernard Grasset, per trobar l'autor d'aquesta novel·la enviada sota pseudònim a la seva editorial, va enviar telegrams amb una història *in crescendo* i fins i tot va publicar anuncis als principals diaris de París. Irène Némirovsky estava embarassada, el metge li havia recomanat que fes repòs, i fins després del part no va anar a buscar la correspondència. Quan finalment es va presentar al temple de l'editor, Grasset i tota la plantilla es van quedar estupefactes. Némirovsky havia enviat el manuscrit amb el nom del seu marit, Michel Epstein, i, en comptes de l'home gran que s'esperaven, potser un vell banquer retirat, es van trobar una noia tímida i miop que els mirava amb ulls espantats.

Un cop passada la sorpresa, Grasset va dir a Némirovsky que, a partir d'ara, davant dels mitjans de comunicació, en comptes de dir la seva edat real, vint-i-sis anys, se'n tragués un parell: "Desgraciadament, no puc fer-la passar per una noieta de disset anys, l'edat de Radiguet

quan va publicar *El diable al cos*, encara que vostè no n'aparenta gaires més. Però vostè és casada i és mare, o sigui que només rebaixarem dos anys la seva edat". L'astut Grasset havia trobat en la seva autora moltes vetes publicitàries per explotar: la seva joventut, el fet que era una russa blanca que escrivia en francès i que, tot i ser jueva, a la seva prosa oferia una imatge dels jueus molt poc amable. I també el fet que *David Golder*, pel coneixement del món de les finances que demostrava, semblava una novel·la escrita per un home.

Irène Némirovsky es va inspirar en els seus pares per escriure-la, tal com va fer en obres posteriors com *El ball* (La Magrana, 2006). Golder és un vell home de negocis que s'ha passat la vida guanyant diners per esport i per satisfer els insaciables capricis de la dona i la filla: voltes i més voltes de perles al coll, or, diamants i maragdes als canells, festes, viatges i abrics de pells, iots i cotxes a tota velocitat per la costa francesa, una de les zones preferides dels milio-

naris europeus durant els glamurosos anys 20. Quan el vell Golder comença a patir les traïcions del cos i la salut i els seus negocis van malament, s'adona que l'únic que volen la seva filla esbojarrada i la seva dona rapinyaire és continuar munyint la vaca. Exigeixen que Golder (el nom no és fortuït) continuï cobrint-les de luxe, encara que s'arrossegi malalt a la recerca de l'última oportunitat per refer la seva fortuna. Golder haurà de triar entre venjar-se pel mal que elles li han fet i deixar-les plomades, o bé acomplir "fins al final, l'incomprensible destí de tot bon jueu en aquest món".

En aquesta primera novel·la, publicada a França el 1929 (amb traducció catalana a Proa el 1935), Némirovsky ja mostra les característiques de la seva obra posterior: el retrat d'una generació perduda entre dues guerres, l'agut estudi psicològic dels personatges, la mirada despietada sobre els nou-rics sense escrúpols i la seva responsabilitat en les causes de la Segona Guerra Mundial. Tot això escrit

Irène Némirovsky era russa, però escrivia en francès. SP

amb el dinamisme i l'elègància que havia après dels escriptors russos. *David Golder* va significar l'inici de la fama de Némirovsky com a escriptora, empen-

per Grasset al selecte club de la intel·lectualitat francesa, representada, entre d'altres, per Jean Giono, Céline, Morand, Drieu La Rochelle i Chateaubriant. Uns

escriptors que, com el mateix Grasset, poc després es van deixar enlluernar pel nacionalsocialisme, i es van dedicar a publicar pamflets antisemites. Grasset va culminar el seu deliri deixant-se al front un floc de cabells com Hitler. Némirovsky, a part de canviar d'editor, sempre més es va preguntar si potser amb la visió que havia donat dels jueus a *David Golder* no havia contribuït als arguments dels antisemites.

Tot i ser filla d'una rica família russa, tot i haver esdevingut una escriptora d'èxit, tot i la seva conversió al cristianisme, Irène Némirovsky va morir a Auschwitz als trenta-nou anys. Va deixar una obra literària de qualitat, amb títols com ara *Suite francesa*, *El ball* i aquest *David Golder*. Esperem que La Magrana continuï amb la recuperació al català d'aquesta gran autora, que amb la seva prosa ens condueix per una Europa fascinant i desapareguda.

David Golder
Irène Némirovsky

Traducció de Lourdes Bigorra
La Magrana. Barcelona, 2006

David Alvarado

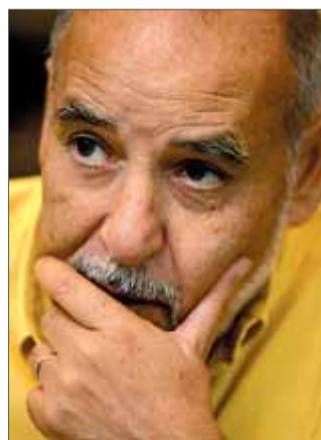
La novel·la àrab com a espai de llibertat

En un context polític i social en què la censura i un gran nombre de tabús són la tònica dominant, no sembla estrany que la novel·la sigui un dels gèneres literaris més àmpliament cultivats pels escriptors del mal anomenat *món àrab*. Des del moment en què el carrer, la casa, l'escola, el despatx, el quarter i fins i tot la mesquita, tots sota sospita, són sotmesos a una estricta vigilància, "la ficció es conforma com a espai mateix de la llibertat", en paraules del literat egipci Ibrahim Abd Al-Majid.

Des que l'any 1834 Rifa Al-Tahtawi va publicar *El oro de París*, considerada la primera novel·la àrab, el fenomen novel·lístic no ha fet més que

créixer, i no són pocs els autors que s'interroguen sobre la realitat a través de les pàgines dels seus llibres. Des de Ryad fins a Rabat, passant pel Caire i Beirut, plomes com ara les de Driss Chraïbi, Mohamed Khaïr-Eddine, el transgressor Mohamed Xukri, Rajaa Abdallah, Abdelhak Serhane, Tahar Ben Jelloun, el recentement desaparegut Naguib Mahfuz i Alla El Aswan, per esmentar alguns exemples, es valen d'aquest gènere literari per plasmar les contradiccions, la hipocresia, les misèries, les grandeses i els anhels d'un món atrapat entre les constriccions imposades pels poders en lluita i pels mateixos fantasmes.

Sexe, política i religió són els subjectes predilectes, si no

Tahar Ben Jelloun. JOSEP LOSADA

centrals, de la *novel·la àrab*, conformen les línies roges a salvaguardar imperativament pelsensors. A vegades n'hi ha prou que un lector individual

Sexe, política i religió són els subjectes centrals de la 'novel·la àrab'

se senti *agredit* per erigir-se en portaveu de tota la societat, exigint a les autoritats la prohibició d'un llibre. D'altres, s'imposa la censura institucional, aleatòria i imprevisible.

Amb aquests trets, "lluny de la crisi, no hi ha dubte que la novel·la és un fenomen en lliça", constata l'iraquíà Kadhim Jihad Hassan, autor de *Le roman àrab (1834-2004)*, *bilan critique* (Actes Sud, 2006). Tal com estan les coses, mentre existeixi l'opressió, la imposició i la injustícia, indubtablement la *novel·la àrab*, com a vector contestatari i com a instrument de denúncia, gaudirà de bona salut.

I encara gràcies.